

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในบทนี้ผู้เขียนจะได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาในการกำกับดูแลในด้านต่างๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขในแต่ละเรื่องเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1) ผู้บริหาร

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการควบคุมบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยในส่วนการประเมินคุณสมบัติผู้บริหารพบว่ากำหนดเพียงคุณสมบัติของกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทหรือที่ปรึกษาของบริษัทเท่านั้นยังขาดหลักเกณฑ์เพื่อป้องกันผู้บริหารทุจริตและเพื่อสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากลของการประกันภัย (ICP) ดังนี้

(1) ขาดการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของ กรรมการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ

(2) ขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดให้บริษัทต้องแจ้งหน่วยงานกำกับดูแลทราบในทันทีที่ล่วงรู้เกี่ยวกับสถานะความพร้อมและความเหมาะสมของผู้บริหารที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านลบ

2) ผู้สอบบัญชี

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมบริษัทประกันวินาศภัยของประเทศไทยได้กำหนดเพียงคุณสมบัติให้ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีเท่านั้นแต่ยังขาดหลักเกณฑ์ที่กำหนดคุณสมบัติต่างๆ ของผู้ตรวจสอบบัญชีเพื่อความโปร่งใสและเป็นไปตามแนวทางมาตรฐานสากล

3) ข้อห้ามบริษัทกระทำการประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสิทธิการเรียกร้องทางแพ่งของบริษัทประกันวินาศภัยในการต่อสู้คดีหากมีประเด็นที่ควร ให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัย

หลักเกณฑ์เรื่องข้อห้ามมิให้ประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนส่งผลให้บริษัทประกันวินาศภัยต้องด้วยข้อหาประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนทันทีโดยไม่ต้องมีการพิจารณาว่าการต่อสู้คดีดังกล่าวมีเจตนาเพื่อประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นการลิดรอน

การใช้สิทธิทางแพ่งของบริษัทประกันวินาศภัยในการที่จะแสวงหาความยุติธรรมซึ่งเป็นสิทธิโดยชอบตามกฎหมายควรมีการปรับปรุงเพื่อการผ่อนปรนกฎระเบียบให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยการเปิดช่องให้กรณีที่เป็นปัญหาทางกฎหมายที่ต้องอาศัยคำพิพากษาของศาลเพื่อเป็นข้อยุติและเป็นบรรทัดฐานให้สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้โดยไม่ต้องด้วยข้อหาประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่แพ็คดี

4) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับกิจการและฐานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัย ณ ที่ทำการธุรกิจ

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่เพียงพอที่จะตรวจสอบกิจการของบริษัทประกันวินาศภัยและฐานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัย ทำให้มีอุปสรรคในการตรวจสอบสถานะการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยได้ อาจก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการตรวจสอบสถานะทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัย ควรมีการแก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สามารถที่จะเข้าไปตรวจสอบหรือสั่งให้บุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทประกันวินาศภัยนั้น ได้โดยกำหนดความหมายของบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทประกันวินาศภัยให้ชัดเจนว่าหมายถึงบุคคลหรือสถานที่ใด

5) ขาดหลักเกณฑ์การป้องกันการฉ้อฉล

ประเทศไทยนั้นไม่มีกฎหมายการป้องกันการฉ้อฉลที่ผู้รับประกันภัยจะกระทำต่อผู้เอาประกันภัยไว้อย่างชัดเจนและไม่มีการกำหนดมาตรการป้องกันการผู้เอาประกันภัยกระทำต่อผู้รับประกันภัยไว้อย่างเพียงพอ มีเพียงกรณีที่ผู้เอาประกันภัยกระทำต่อผู้รับประกันภัยไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยกำหนดให้ผู้เอาประกันภัยเปิดเผยข้อความจริงหรือห้ามแถลงข้อความเท็จมิได้มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดในส่วนของบริษัทประกันวินาศภัยฉ้อฉลต่อผู้เอาประกันภัยไว้อย่างชัดเจน ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกันการฉ้อฉลที่ผู้รับประกันภัยกระทำต่อผู้เอาประกันภัยและการตรวจสอบการกระทำฉ้อฉลที่ผู้เอาประกันภัยกระทำต่อผู้รับประกันภัยและมีบทกำหนดโทษที่ชัดเจน

6) ขาดหลักเกณฑ์ช่วยเหลือบริษัทประกันวินาศภัยที่ประสบปัญหาทางการเงิน

เมื่อบริษัทประกันวินาศภัยต้องประสบกับปัญหาเรื่องการเงินจนถึงขั้นที่หน่วยงานกำกับดูแลต้องเข้าแทรกแซงเพื่อแก้ไขฐานะการดำเนินงานของบริษัท โดยกฎหมายกำหนดเพียงแทรกแซงในลักษณะที่ให้เพิ่มทุน ลดทุน หรือดำเนินการแก้ไขฐานะการเงินซึ่งหากบริษัทยังไม่สามารถแก้ไขฐานะการเงินได้ก็จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย โดยผู้ถือกรรมธรรม์ก็จะมีมาตรการในการคุ้มครองผู้เอาประกันภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ซึ่งมีการจัดตั้งกองทุนประกันวินาศภัยเข้ามารองรับช่วยค่าใช้จ่ายซึ่งผู้เป็นเจ้าของนี้ตามสัญญา

ประกันภัย โดยไม่ปรากฏมาตรการที่เข้าช่วยเหลือบริษัทในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของบริษัทแต่อย่างใดทำให้ต้องสูญเงินกองทุนไปเป็นจำนวนมากควรมีมาตรการช่วยเหลือบริษัทประกันภัยให้สามารถแก้ไขปัญหาและดำเนินธุรกิจต่อไปได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ผู้บริหาร

ควรเพิ่มเติมข้อความในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ที่ชัดเจน ดังนี้

(1) มีกำหนดให้กรรมการมีหน้าที่แจ้งหรือแสดงให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากบริษัทประกันวินาศภัยและมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบถึงการเป็นกรรมการในธุรกิจอื่นด้วย และกำหนดความรับผิดชอบให้กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือกรรมธรรม์ที่เกิดจากการระดมเงินจากประชาชนของบริษัทประกันวินาศภัยเพื่อความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยสั่งการ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ทุจริตหรือมีส่วนในการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

(2) การกำหนดให้บริษัทต้องแจ้งหน่วยงานกำกับดูแลทราบในทันทีที่รู้เกี่ยวกับสถานะความพร้อมและความเหมาะสมของผู้บริหาร โดยให้บริษัทประกันภัยต้องตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับสถานะและความพร้อมของผู้บริหารบริษัทและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบ

2) ผู้สอบบัญชี

ควรเพิ่มเติมข้อความในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 เรื่องคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบบัญชี โดยนอกจากจะเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายวิชาชีพบัญชีแล้วในการเข้าเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทประกันวินาศภัยต้องได้รับความเห็นชอบและสามารถเพิกถอนได้เมื่อปรากฏว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและต้องมีความเป็นอิสระจากบริษัทประกันภัย โดยจะต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการหรือตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง นักคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมไปถึงคู่สมรสและบุตรด้วย และผู้สอบบัญชีต้องมีหน้าที่แจ้งแก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยในกรณีที่ผู้สอบบัญชีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นในบริษัทประกันวินาศภัยใดให้ผู้สอบบัญชีแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยทราบพร้อมทั้งส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในทันที

3) ข้อห้ามบริษัทกระทำการประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสิทธิรอนการ ใช้สิทธิทางแพ่งของบริษัทประกันวินาศภัยในการต่อสู้คดีหากมีประเด็นที่ควรให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัย

ประกันภัย โดยไม่ปรากฏมาตรการที่เข้าช่วยเหลือบริษัทในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของบริษัทแต่อย่างใดทำให้ต้องสูญเงินกองทุนไปเป็นจำนวนมากควรมีมาตรการช่วยเหลือบริษัทประกันภัยให้สามารถแก้ไขปัญหาและดำเนินธุรกิจต่อไปได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ผู้บริหาร

ควรเพิ่มเติมข้อความในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ที่ชัดเจน ดังนี้

(1) มีกำหนดให้กรรมการมีหน้าที่แจ้งหรือแสดงให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากบริษัทประกันวินาศภัยและมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบถึงการเป็นกรรมการในธุรกิจอื่นด้วย และกำหนดความรับผิดชอบให้กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือกรรมธรรม์ที่เกิดจากการระดมเงินจากประชาชนของบริษัทประกันวินาศภัยเพื่อความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยสั่งการ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ทุจริตหรือมีส่วนในการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว

(2) การกำหนดให้บริษัทต้องแจ้งหน่วยงานกำกับดูแลทราบในทันทีที่รู้เกี่ยวกับสถานะความพร้อมและความเหมาะสมของผู้บริหาร โดยให้บริษัทประกันภัยต้องตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับสถานะและความพร้อมของผู้บริหารบริษัทและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบ

2) ผู้สอบบัญชี

ควรเพิ่มเติมข้อความในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 เรื่องคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบบัญชี โดยนอกจากจะเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมายวิชาชีพบัญชีแล้วในการเข้าเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทประกันวินาศภัยต้องได้รับความเห็นชอบและสามารถเพิกถอนได้เมื่อปรากฏว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและต้องมีความเป็นอิสระจากบริษัทประกันภัย โดยจะต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการหรือตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง นักคณิตศาสตร์ประกันภัย รวมไปถึงคู่สมรสและบุตรด้วย และผู้สอบบัญชีต้องมีหน้าที่แจ้งแก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยในกรณีที่ผู้สอบบัญชีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นในบริษัทประกันวินาศภัยใดให้ผู้สอบบัญชีแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยทราบพร้อมทั้งส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในทันที

3) ข้อห้ามบริษัทกระทำการประวิงการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสิทธิการใช้สิทธิทางแพ่งของบริษัทประกันวินาศภัยในการต่อสู้คดีหากมีประเด็นที่ควรให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัย

ควรมีการปรับปรุงเพื่อการผ่อนปรนกฎระเบียบในเรื่องการกระทำที่ถือประวิancarจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยการเปิดช่องให้กรณีที่เป็นปัญหาทางกฎหมายที่ต้องอาศัยคำพิพากษาของศาลเพื่อเป็นข้อยุติและเป็นบรรทัดฐานให้สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้โดยไม่ต้องช่วยขอหาประวิancarจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่แพ็คดี ดังนี้

(1) ในกรณีที่ต้องการเสนอคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อโต้แย้งคำวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำคำวินิจฉัยรับรองคดีเพื่ออนุญาตให้นำคดีขึ้นสู่ศาลได้เนื่องจากมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายโดยศาลเฉพาะข้อกฎหมายที่สำคัญและเป็นประโยชน์หรือยังไม่เคยมีคำพิพากษาจากศาลฎีกามาก่อน

(2) ให้บริษัทประกันวินาศภัยวางเงินค่าสินไหมทดแทนที่ต้องจ่ายกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยไว้เพื่อเป็นประกันอันเป็นเงื่อนไขที่พอสมควรแก่เหตุหรือชำระค่าสินไหมทดแทนไปพลางก่อนในจำนวนที่เหมาะสมแต่ไม่เต็มตามจำนวน ตามคำตัดสินเพื่อคัดกรองอีกชั้นหนึ่งให้บริษัทประกันวินาศภัยต้องชั่งใจว่าน่าจะชนะคดีได้ มิเช่นนั้น คงจะไม่นำเงินที่ต้องนำมาหมุนเวียนในกิจการของตนมาวางไว้โดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ซ้ำยังต้องเสียดอกเบี้ยในการนี้อีกด้วยและหากนำเงินมาวางไว้จะทำให้ผู้กรณีเกิดความมั่นใจได้ว่าจะได้ชำระค่าสินไหมทดแทนอย่างแน่นอนและรวดเร็ว

4) ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับกิจการและฐานะการเงินของบริษัท ณ ที่ทำการธุรกิจ

ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ชัดเจนให้สามารถเข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกค้าของบริษัทและสั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำหรือแสดงข้อมูลบัญชีเอกสารดวงตราหรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สิน ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายได้ อีกทั้งยังมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

5) ขาดหลักเกณฑ์การป้องกันการฉ้อฉล

(1) กรณีที่ผู้รับประกันภัยกระทำต่อผู้เอาประกันภัย

ควรกำหนดลักษณะการกระทำที่ถือว่าผู้รับประกันภัยกระทำเป็นการฉ้อฉลในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ให้ชัดเจนและมีบทกำหนดโทษตามแนวทางของกฎหมายประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

“บริษัทประกันภัย ผู้รับประกันภัยต่างประเทศ ตัวแทนประกันภัยหรือนายหน้าประกันภัยอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือเพิกถอนการจดทะเบียนหรืออาจต้องรับโทษทางอาญาหากประกอบกิจการ โดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1.1) จัดทำด้วยข้อความเท็จหรือไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญในการทำสัญญาประกันภัยต่อผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกัน
- (1.2) สนับสนุนให้ผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกันแถลงข้อความเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการทำสัญญาประกันภัยต่อบริษัทประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยต่างประเทศ
- (1.3) ขับขังหรือไม่ยอมให้ผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกันแจ้งข้อเท็จจริงบางประการต่อบริษัทประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยต่างประเทศ
- (1.4) ชักชวนผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกันให้ทำสัญญาประกันภัยใหม่ โดยมีได้แจ้งข้อเท็จจริงที่ทำให้เสียเปรียบจากผลของการทำสัญญา
- (1.5) สัญญาว่าจะให้หรือให้ส่วนลดเบี้ยประกันภัยหรือผลประโยชน์พิเศษอื่นแก่ผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกัน เว้นแต่เป็นข้อเสนอที่บริษัทประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยต่างประเทศได้ระบุไว้ในเอกสาร
- (1.6) แจ้งหรือระบุข้อความที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสัญญาประกันภัยต่อผู้ถือกรมธรรม์ผู้เอาประกันหรือนุคคลอื่นใด เมื่อเปรียบเทียบกับสัญญาประกันภัยอีกฉบับหนึ่ง
- (1.7) ทำข้อตกลงแจ้งหรือระบุข้อความที่ไม่ถูกต้องต่อผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกันโดยหวังที่จะได้รับเงินจำนวนแน่นอนจากเงินปันผลของผู้ถือกรมธรรม์หรือผลประโยชน์อื่นใดตามที่กำหนดโดยประกาศสำนักเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (1.8) ชักชวนผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกันให้ทำสัญญาประกันภัยทั้งที่รู้ๆ ว่าเป็นสัญญาที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยต่างประเทศเสนอจะให้หรือให้ผลประโยชน์พิเศษแก่ผู้ถือกรมธรรม์หรือผู้เอาประกัน
- (1.9) การกระทำอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือกรมธรรม์ตามที่กำหนดโดยประกาศสำนักเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค”

(2) ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยกระทำต่อผู้รับประกันภัย

เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำฉ้อฉลควรตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้นมาเพื่อตรวจสอบการฉ้อฉล ซึ่งมีเจ้าพนักงานผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบและสอบสวนการฉ้อฉลในสัญญาประกันภัยเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้น ให้นายทะเบียนมีอำนาจในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษรายปีจากผู้รับประกันภัยเพื่อเข้าเป็นกองทุนในการตรวจสอบสืบสวนสอบสวนการกระทำฉ้อฉลประกันภัย

รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี นอกจากนี้ยังควรกำหนดให้ผู้รับประกันภัยมีหน้าที่ชำระค่าธรรมเนียมเฉพาะกิจในการสนับสนุนแผนตรวจสอบการฉ้อฉลเป็นรายปีซึ่งค่าธรรมเนียมนี้จะส่งเก็บเข้าคลังรัฐในการเบิกใช้จ่ายก็จะต้องเป็นไปตามระเบียบวิธีการงบประมาณและแผนตรวจสอบการฉ้อฉลควรมีหน้าที่จัดทำรายงานประจำปี

6) ขาดหลักเกณฑ์ช่วยเหลือบริษัทประกันวินาศภัยที่ประสบปัญหาทางการเงิน

เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ให้บริษัทประกันวินาศภัยสามารถแก้ไขปัญหาและดำเนินธุรกิจต่อไปได้โดยการแก้ไขเงื่อนไขในสัญญาประกันภัยดังกล่าวแต่จะทำได้เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรีน

ในกรณีที่บริษัทประกันวินาศภัยใดประสบปัญหาทางการเงินหรือการประกอบกิจการจนทำให้ดำเนินกิจการต่อไปทำได้ยากบริษัทประกันวินาศภัยนั้นอาจรายงานต่อผู้กำกับดูแลเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเหตุนี้และผลกระทบจากเหตุนี้ที่ทำให้ต้องมีการแก้ไขเงื่อนไขในสัญญาประกันภัยที่บริษัทผูกพันอยู่ เช่น ขอลดจำนวนเงินเอาประกันภัยหรือเงื่อนไขอื่นใดในสัญญาประกันภัยในการนี้บริษัทประกันภัยต้องแสดงให้เห็นชัดเจนด้วยว่าหากไม่ได้มีการแก้ไขสัญญาประกันภัยดังกล่าวแล้วการประกอบธุรกิจประกันภัยของตนจะไม่อาจดำเนินต่อไปได้โดยง่ายและการแก้ไขสัญญาประกันภัยดังกล่าวจะมีผลเป็นการคุ้มครองผู้ถือกรมธรรม์ได้พร้อมทั้งแสดงเหตุผลด้วยและไม่ว่าอย่างไรห้ามมิให้ผู้กำกับดูแลให้ความเห็นชอบในกรณีที่ไม่มีปรากฏเหตุผลดังกล่าว

(2) มีมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทประกันภัย

บริษัทประกันวินาศภัยที่ต้องการจะแก้ไขสัญญาประกันภัยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้กำกับดูแลแล้ว บริษัทประกันภัยจะต้องเสนอการแก้ไขสัญญาประกันภัยดังกล่าวต่อที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเพื่อขอให้มิตีรับรองการแก้ไขสัญญาประกันภัยของบริษัทประกันวินาศภัยนั้นด้วย

(3) ไม่มีผู้ถือกรมธรรม์ทักท้วงหรือมีผู้ถือกรมธรรม์ทักท้วงจำนวนไม่เกินหนึ่งในสิบของจำนวนผู้ถือกรมธรรม์ทั้งหมดที่ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขสัญญา

นอกจากประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะที่ผู้เขียนได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้นรัฐบาลของหลายประเทศได้พยายามส่งเสริมการกำกับดูแลตนเองของกลุ่มผู้ประกอบการ (Self regulation) ในธุรกิจประกันภัยมากยิ่งขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจากการกำกับดูแลตนเองนั้นไม่เพียงแต่จะเป็นทางเลือกที่ช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐเท่านั้น ในหลายกรณีการกำกับดูแลตนเองยังเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพกว่าการกำกับดูแลโดยรัฐทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการในการกำกับดูแลที่ได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการเองย่อมสามารถบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนี้การที่ภาคเอกชนมีข้อมูลและมีความเชี่ยวชาญในธุรกิจของตนมากกว่ารัฐยังทำให้การกำกับดูแลนั้น

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย การแบ่งบทบาทในการกำกับดูแลอย่างเหมาะสมระหว่าง การกำกับดูแลโดยรัฐและการกำกับดูแลกันเองจะช่วยพัฒนาตลาดให้มีการขยายตัวและมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และรัฐ ได้ประโยชน์

ดังนั้น รัฐควรลดบทบาทในการกำกับดูแลของตนเองและถ่ายโอนให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการดูแลแทน เช่น สมาคมประกันวินาศภัย ควรมีบทบาทในการกำกับดูแลกันเองในด้านที่ไม่เกิดความขัดแย้งกันทางผลประโยชน์ (Conflict of interest) กล่าวคือ การกำกับดูแลนั้นจะทำให้ผู้ประกอบการได้ประโยชน์โดยไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงว่ารัฐบาลหรือผู้บริโภคจะเสียประโยชน์ เช่น การสร้างประมวลจริยธรรม (Code of conduct) ในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินธุรกิจประกันภัยที่พึงปรารถนา เช่น การทำความตกลงไม่แย่งตัวแทนหรือนายหน้าระหว่างกัน เป็นต้น ในการส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของบริษัทประกันภัยนั้นรัฐอาจสร้างแรงจูงใจ (Incentive) เช่น ผ่อนผันในบางด้านให้แก่บริษัทประกันภัยที่ยอมรับและสามารถปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่ร่วมกันของสมาคมประกันภัย และในทางตรงกันข้ามรัฐอาจออกคำเตือนแก่บริษัทประกันภัยที่สมาคมประกันภัยรายงานว่าไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงได้เพื่อชักจูงให้บริษัทผู้ประกอบการสมัครใจที่จะให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับดูแลกันเองและเพื่อลดภาระของรัฐในการควบคุมบริษัทนั่นเอง